

Агресія Росії проти України (2014). Російсько-українська війна 2022 р. - 2024 р.

1. Причини російського вторгнення в Україну
2. Підготовка Росії до війни проти України
3. Початок російської агресії. Вторгнення Росії до Криму
4. Війна на території Донецької та Луганської областей. Повномасштабне вторгнення росії в Україну 24.02.2022 р.

1. Причини російського вторгнення в Україну

Українська Революція гідності (листопад 2013 р. — лютий 2014 р.) була вороже зустрінута керівництвом Росії. Формально визнаючи факт існування незалежної України, російські керівники вважали її сферою своїх імперських інтересів. Події на Майдані засвідчили, що громадянське суспільство в Україні прагне членства країни в Європейському Союзі та НАТО, тобто звільнення від впливу Росії. Це руйнувало плани російських керівників щодо відновлення імперії.

На той випадок, якщо не вдасться досягнути своїх цілей за допомогою запровадження в Україні проросійського режиму, економічного тиску та поширення ідей про «єдиний розділений народ», заздалегідь готувалася збройна агресія. Гарантами безпеки України — єдиної держави у світі, яка добровільно позбулася ядерної зброї, її територіальної цілісності та недоторканності кордонів, — були Росія, США та Велика Британія. У Росії сподівалися, що великі держави не стануть на захист України, а обмежаться резолюціями й умовляннями, як це було під час російської агресії проти Грузії у 2008 р.

2. Підготовка Росії до війни проти України

Планомірна підготовка до війни проти нашої держави здійснювалась упродовж усіх років після відновлення Україною державної незалежності.

1991-2009 рр.

Залежність української економіки від Росії.

Пропагування в Україні ідей «руського світу» через проросійських політиків та організації, засоби масової інформації, соціальні мережі в Інтернеті та ін.

Поширення в російському суспільстві думки про можливість і навіть неминучість у майбутньому війни проти України.

Пропагування в Україні ідей **сепаратизму**, створення й фінансування відповідних організацій.

Сепаратизм (від лат. *separatus* — відокремлення) — політика і практика відокремлення, відділення частини території з метою створення суверенної держави.

Використання базованого в Криму російського Чорноморського флоту (у 2010 р. термін його перебування був продовжений до 2042 р.) як засобу дестабілізації в потрібний час ситуації на півострові та в Україні загалом.

2010 р. — літо 2013 р.

Встановлення російського контролю над сферою зв'язку й телекомунікацій, паливно-енергетичним комплексом, частиною банківського сектора України.

Ослаблення Збройних сил України й оборонної промисловості: чисельність війська скорочувалася, військові навчання згорталися, армія не переоснащувалася.

Суспільству нав'язувалася думка, що Україні армія не потрібна, оскільки, мовляв, немає зовнішніх ворогів.

Проникнення російської агентури до керівних ланок Міністерства оборони, Генерального штабу, Служби безпеки України.

Літо 2013 р. — лютий 2014 р.

Збільшення чисельності російських військ на південно-східному кордоні України.

Активізація російської розвідувальної авіації в прикордонних районах України.

Посилення радіоелектронної розвідки проти України.

Створення в Криму незаконних воєнізованих загонів «самооборони», наповнення півострова агентурою російських спецслужб, військовими підрозділами та російськими бойовиками, які, маскуючись під місцеве населення, мали дестабілізувати ситуацію й загрожувати українським військовим частинам.

3. Початок російської агресії. Вторгнення Росії до Криму

Початок і перший етап російської агресії був спрямований на окупацію Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. **Напад Росії на Україну без оголошення війни відбувся 20 лютого 2014 р. у районі Керченської протоки.** Росія застосувала різноманітні методи ведення війни: дії російських військовослужбовців і керованих ними колаборантів, російських ЗМІ та дипломатії. Ці методи отримали назву «гібридна війна». Бойові дії проводилися або підрозділами регулярної російської армії, що приховували свою належність, або маскувалися під місцеву «самооборону» чи загони проросійських «сепаратистів».

Водночас заслані на українську територію агенти російських спецслужб і диверсійні групи організовували демонстрації, захоплювали громадські адміністративні будівлі й поліцейські дільниці, імітуючи, що це зроблено місцевими «сепаратистами», незадоволеними новим керівництвом України. Водночас до кордону підходили додаткові підрозділи російської армії, артилерія і танки для утримання в постійному напруженні українських прикордонників і підрозділів Збройних сил України. Усе це супроводжувалося скоординованою дипломатичною, економічною та інформаційною кампанією як в Україні, так і за кордоном.

23 лютого в Севастополі відбувся проросійський мітинг, на якому закликали не перераховувати до загальнодержавного бюджету податки, а міським головою

проголосили громадянина Росії. Також було заявлено, що місто не визнає останніх рішень Верховної Ради України та вважає революційні події на Майдані «державним переворотом». Над міською радою було піднято російський прапор. Через три дні епіцентр подій перемістився до Сімферополя.

У ніч на 27 лютого будівлю Верховної Ради й уряду Криму захопили приблизно 120 автоматників без розпізнавальних знаків — так звані «зелені чоловічки».

Російські солдати без розпізнавальних знаків на вулицях Сімферополя. Березень 2014 р.

Над будівлею підняли російський прапор, а біля входу з'явилися барикади. Того ж дня блокпости на Перекопському перешийку й на півострові Чонгар, які контролювали рух між Кримським півостровом і Херсонською областю, зайняли силовики кримського «Беркуту», які втекли з Києва до Криму й перейшли на сторону Росії.

Починаючи з 1 березня після того як Рада Федерації «дозволила» президенту Росії ввести війська на територію України, розпочалося блокування й захоплення українських військових баз на півострові, адміністративних будівель, аеропортів, перевалів, мостів, транспортних магістралей та інших стратегічно важливих об'єктів. Одними з перших окупанти захопили українські об'єкти зв'язку та телекомунікацій. На початку березня 2014 р. на півострові було вимкнено українське телебачення й зупинено міжміське та приміське автобусне сполучення, паралізовано роботу

У процесі інтервенції в Криму Росія шантажувала світове співтовариство заявами про готовність застосувати ядерну зброю в разі втручання країн Заходу. Пізніше

російський президент, який спочатку не визнавав, що загарбання Криму здійснюють російські регулярні війська, зізнався, що особисто керував воєнною операцією, під час якої російські морські піхотинці та частини спеціального призначення заблокували українські військові частини на півострові.

Багато жителів півострова (а згодом і окремих районів Донецької та Луганської областей), як і в роки Другої світової війни, виявилися заручниками ситуації й вимушено залишилися на тимчасово окупованій росіянами території.

Упродовж березня 2014 р. Кримський півострів був окупований російськими військами, під дулами їхніх автоматів був проведений псевдореферендум про «возз'єднання» з Росією.

Міжнародне співтовариство засудило воєнну інтервенцію Росії на території України. Держави «великої вісімки» призупинили членство Росії в цій організації, а Сполучені Штати Америки, Велика Британія та Франція припинили з країною-агресором військове співробітництво.

Західні держави призупинили переговори про пом'якшення візового режиму Європейського Союзу з Росією, запровадили персональні санкції щодо російських чиновників і приватних осіб.

4. Другий етап інтервенції: війна на частині території Донецької та Луганської областей

Після окупації Криму подальші дії Росії засвідчили, що не півострів був метою її агресії, а відторгнення від України всіх південно-східних областей. За задумом агресорів це мало, зрештою, призвести до ліквідації України як незалежної держави. У російській пресі й на телебаченні розпочалася масова інформаційна кампанія про «переворот», «київську хунту» і про «порятунок російськомовних співвітчизників від бандерівців». *Починаючи з 1 березня 2014 р. під гаслами «приєднання» півдня та сходу України до Росії розпочалася «російська весна»: масово з'являлися завезені з*

Росії озброєні люди у формі без розпізнавальних знаків, під керівництвом російських спецслужб проводилися мітинги, на яких лунали заклики до відокремлення від України. Спеціально підготовлені штурмові групи, очолювані російськими офіцерами, спробували захопити адміністративні будівлі в Харківській, Луганській, Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській, Одеській та Дніпропетровській областях.

Були захоплені будівлі обласних державних адміністрацій у Донецьку, Луганську й Харкові, управління СБУ в Донецьку та Луганську. Найкривавіша сутичка сталася на початку травня в Одесі, коли загинуло майже півсотні людей.

Захоплення озброєними сепаратистами будівлі Донецької ОДА

Під приводом навчань до східного кордону з Україною росіяни почали стягувати війська (переважно десантно-штурмові підрозділи, а також бронетранспортери, артилерійські системи, пускові установки, бойову авіацію), безпілотники та бойові літаки неодноразово порушували український повітряний простір.

У південних і східних областях України побільшало російських диверсантів, серед населення поширювалась ідея проголошення на цих землях «Новоросії». Було створено терористичні організації «Луганська народна республіка» і «Донецька народна республіка», які мали реалізовувати цей план. На територію Донецької та

Луганської областей проникли російські розвідувально-диверсійні групи, бойовики з російського «козацтва» і найманці. У відповідь, **14 квітня 2014 р., керівництво України оголосило про початок антитерористичної операції (АТО).**

У квітні 2018 р. Антитерористична операція була переформатована в Операцію об'єднаних сил (ООС).

На початку травня за кримським сценарієм були проведені псевдореферендуми про відокремлення деяких районів Донецької та Луганської областей від України. У багатьох населених пунктах відбувалися захоплення адміністративних будівель, збройні напади на частини ЗСУ. Зокрема, під Волновахою росіяни та колаборанти напали на блокпост сил АТО.

У червні було збито літак Іл-76 над Луганськом, внаслідок чого загинули 49 українських військових.

У червні-липні продовжувались артилерійські та реактивні обстріли росіянами українських позицій, відбиття нападів регулярних російських підрозділів, найманців і колаборантів.

Переломним моментом у міжнародній підтримці України стало збиття в середині липня 2014 р. поблизу м. Тореза Донецької області російським

зенітно-ракетним комплексом пасажирського літака «Боїнг-777» авіакомпанії «Малайзійські авіалінії» (рейс МН17). Загинули 283 пасажирів та 15 членів екіпажу.

Світова спільнота рішуче засудила російського президента В. Путіна; Державний департамент США звинуватив Росію в авіакатастрофі, а прокурор Нідерландів розпочав розслідування. Питання про обставини трагедії та її винуватців неодноразово розглядалося в ООН, однак Росія щоразу накладала вето на резолюцію про створення Міжнародного трибуналу з розслідування цього міжнародного злочину.

Однією з найдраматичніших подій війни став **Іловайський котел**. Упродовж серпня 2014 р. українські війська вели бої південніше від Дебальцевого й вийшли на південні підступи до Донецька в районі Іловайська.

Після двотижневих боїв українські війська 29-30 серпня почали відходити з цього району й наразилися на регулярні російські війська, які розстріляли їх із заздалегідь підготовлених позицій. В Іловайському котлі загинули сотні українських військовослужбовців. За інформацією Управління Верховного комісара ООН з прав людини, багато українських бійців, які потрапили в полон, були замордовані.

Символом стійкості українців стала оборона Донецького аеропорту, яка тривала 242 дні: з 26 травня 2014 р. до 22 січня 2015 р. Українські вояки, яких назвали «кіборгами», успішно відбивали спроби штурму аеропорту.

Завершальна фаза бойових дій в аеропорту розпочалася 15 січня 2015 р. Того дня танковими залпами та вогнем ворожої артилерії була вщент зруйнована диспетчерська вежа аеропорту — символ його оборони. У ніч на 22 січня під час короткого перемир'я для вивезення вбитих і поранених ворожі сапери таємно замінували будівлю й підірвали її. Під бетонними уламками загинуло й було тяжко поранено багато українських бійців. Українські військові відійшли до інших будівель і навколишніх населених пунктів, де продовжують утримувати позиції.

Після початку російської агресії виник **волонтерський рух**. Волонтери забезпечували армію та добровольчі батальйони усім необхідним для оборони країни. Українські волонтери допомогли врятувати життя багатьох військових і цивільних. Завдяки героїзму військовослужбовців, добровольців і цивільних громадян плани Росії щодо загарбання південних і східних областей України були зруйновані.

Чергове загострення бойових дій на Донбасі спонукало європейських лідерів ініціювати проведення в Мінську — столиці Білорусі — переговорів представників Німеччини, Франції, України та Росії (так звана «нормандська четвірка»). Для спостереження за дотриманням режиму припинення вогню й відведенням важкої бойової техніки було залучено ОБСЄ. Проте «мінський процес» та інші дипломатичні зусилля не зупинили російської агресії.

У відповідь на агресивну війну Росії проти України, анексію українського Криму та воєнні дії в Сирії Захід запровадив проти Росії санкції та посилив економічний та дипломатичний тиск.

Але ці санкції були настільки слабкими, що не принесли відчутних ударів по російській економіці. Європейський Союз продовжував купувати російський газ і російську нафту, а тисячі американських, японських, європейських фірм тісно співпрацювали з Росією. Досить сказати, що концерни Мерседес, Рено, Міцубісі побудували в Росії свої заводи, а багато європейських політиків входили до наглядових рад російських держкорпорацій і отримували тім мільйонні зарплати, що фактично було підкупом цих політиків.

Відчувши всю безкарність своїх агресивних вчинків, **Росія 24 лютого 2022 р. розпочала відкриту війну проти України.** Ця війна триває донині. Зруйновані десятки міст, вбито тисячі українців, мільйони змушені покинути свої домівки. Такі наслідки російського тероризму.

<https://www.facebook.com/reel/1234754017154614>

Основні події

Лютий 2014 р. — вторгнення Росії в Україну; початок російсько-української війни.

Березень 2014 р. — окупація Росією Кримського півострова.

17 липня 2014 р. — збиття російським зенітно-ракетним комплексом «Бук» пасажирського лайнера «Боїнг-777» авіакомпанії «Малайзійські авіалінії».

24 лютого 2022 р. - повномасштабне вторгнення російських військ на територію України.

Рекомендую подивитися фільм “Кіборги”

<https://www.youtube.com/watch?v=Qp3iRQHDC24>